

1944, august 16. [Moskva.] — Depeša náčelníka čs. vojenskej misie v SSSR gen. H. Píku čs. ministromi NO gen. S. Ingrovi v Londýne so zprávou o činnosti vzhľadom na pripravované vojenské vystúpenie slovenskej armády proti Nemcom.

Silný: K dep. 841-849/03:¹

Plán SVV zaslaný touto dep. je totožný s návrhom, predloženým delegátom, ktorý priletel letadlom. Ještě však před příletem spojky se Slov. jsem písemně žádal vrchní vel., aby již nyní byly předvídaný konkrétní úkoly pro slov. armádu. Navrhl jsem požadovat úkoly: 1. Nepropouštět přes přechody Karpatami něm. jednotky, které budou tlačeny R. A. na jih. 2. Jestliže něm. vojska jsou již v průsmycích, aby slov. divize ve stejnou dobu frontálního útoku R. A. udeřily na Němce v průsmycích zezadu. 3. Krytí přesunu sov. vojsk od Karpat na jih proti bočnému zásahu Němců a Maďarů z východu (z Arpádovy linie) neb od popradského přechodu. 4. Jiné úkoly, které sov. velení svěří slov. jedn. Mimo to styčného důst., který byl shozen 6. t. m. ke Golianovi, jsem o těchto možných úkolech informoval a žádal Goliana, aby se připravili na podobné úkoly. V tom smyslu bude informován též další styčný důst., který bude během příštího týdne shozen do prostoru Gíraltovice. Vrchní vel. R. A. bylo již informováno. Odpovědi dosud nemám. Je možné, že R. A. nepředvíдалa tak široké akce a že s novou možností bude muset měnit strategický plán. Bude muset býti utvořena nová armáda, která bude s to zajistit tak široké území a provést hluboké operace do týlu Arpádovy linie a na sev. hranice Maďarska. To vyžaduje určitého času.

Václav.

VHA Praha. SSSR, Čs. voj. mise v SSSR, 3/3/4. Depeše odeslané, 1944, čís. 910—916/16. Súpis depeší(?). Strojopis, originál.

¹ Šlo o nasledujúcu Ingrovu depešu Píkovi, ktorá prišla do Moskvy 12. 8. 1944:

„Od SVV došla 3. srpna 1944 depeše:

Gen. Ingr:

Představa uvolnění přechodů:

Rusové sjednají dotyk s naší obranou dle možnosti bez střelby. Za dotykovou čarou nashromáždí tolik sil, aby s nimi vystačili na bleskurychlé obsazení celého Slovenska. Na daný signál (večer) Rusové překročí naše jednotky na hranicích od Muszyny až po Lupkov a provázení (vedení) našimi důstojníky obsadí do rána Slovensko. Při tom je velmi důležité, aby menší síly se nepokoušely překročit hranice, ježto je nemůžeme pustit.

Odpověděl jsem:

Váš plán je příliš pasivní a přesunuje všechnu aktivitu jen na Rusy. Slovenská účast na vlastním osvobození musí být aktivnější a úměrnější vlastním možnostem. Proto nutno předvídati a připravit i jiné plány jako:

1. Soustředění slovenských polních divízií a technické brigády na nejvýznamnější směry, jejich útok do týlu německo-maďarských vojsk stojících proti Rusům, jakmile se fronta přiblíží.

2. Obrana nynější fronty proti ustupujícím německo-maďarským silám. Likvidace německých sil v týlu slovenských polních jednotek a v krajním případě jejich ústup až do prostoru soustředění zápolních slovenských jednotek. Při tom třeba přerušiti, resp. ovládnouti část trati Žilina—Košice.

4. Který z plánů bude proveden, bude záviseti od situace a dohody se sovětským velením. V žádném případě však nesmí Slováci střílet na ruské nebo čs. jednotky.

5. Konečně je nutno navázat a udržet úzký styk s partyzánskými oddíly a postupovat v akcích v úplně jednotě s nimi.

Informujte ruské velení.

Zjistěte, zda osoby příslé letounem předložily stejný návrh a jaké stanovisko zaujali Rusové. Gen. Ingr.” (E 88-12-11/379—380. Záznam dešifrovanéj došlej depeše. Strojopis, originál. — Čís. 841—849/13, poř. čís. 6437/1.)